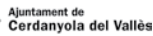

Museus en xarxa, coincidències insòlites és una activitat de la Xarxa de Museus Locals. Els museus participants posen en diàleg peces dels seus fons que impliquen una relació simbòlica, estètica o conceptual. Aquesta proposta permet reflexionar sobre els objectes, els esdeveniments, els museus i els municipis.

Cartell del Servei d'Assistència Social dels Tuberculosos. Ramon Casas, Arxiu General de la Diputació de Barcelona (AGDB).

Gerència de Serveis de Cultura
Carrer Comte Urgell, 187
08036 Barcelona
Tel. 934 022 566
gs.cultura@diba.cat
www.diba.cat/cultura

Coincidències Insòlites

La higiene personal femenina

Gabinet de Premsa i Comunicació. Dipòsit legal: B. 22789-2014

Museu de L'Hospitalet. Edifici de l'Harmonia
L'Hospitalet de Llobregat,
del 9 d'octubre al 30 de novembre de 2014

Museu de Viladecans - Ca n'Amat
Viladecans,
del 5 de febrer al 31 de maig de 2015

Museu de Sant Boi de Llobregat
Sant Boi de Llobregat,
del 5 de desembre al 25 de gener de 2014

Museu d'Art de Cerdanyola
Cerdanyola del Vallès,
del 4 de juny al 31 de juliol de 2015

Diputació Barcelona

La higiene personal femenina

L'evolució de la higiene personal té una llarga història, amb importants avenços i retrocessos. Les dones romanes gaudien de les termes per poder-se netejar el cos, com ho van fer les dones àrabs; no així les contemporànies cristianes de l'època medieval ni les dones europees de l'època moderna. Són moments en què la netedat del cos passava per hores baixes, fins que es va arribar a mitjan segle XIX, en què un grup de persones, la majoria metges, van fer evident la importància de la higiene per evitar epidèmies, i no solament la higiene personal sinó també la de les cases i la de la ciutat en general.

Un dels primers metges que va sospitar que la brutícia era la causant de la mort d'un 30% de les dones embarassades a l'Hospital General de Viena va ser Ignaz Philipp Semmelweis. Ell va ser el primer que va obligar metges i infermeres a rentar-se les mans abans d'atendre els parts, i així va aconseguir reduir dràsticament la mortalitat femenina.

Text: Maria Lledó Barreda (Museu de Sant Boi de Llobregat)

D'altra banda, alguns d'aquests metges es van agrupar sota les idees higienistes. Amb aquest paraigua ideològic, es van extralimitar en els seus consells dirigits a les dones. No només els donaven recomanacions de com s'havien de vestir, de calçar, de perfumar, sinó també van denunciar-ne aspectes morals titllant-los d'antihigienics; així, van condemnar l'assistència de les dones als espectacles, a les tertúlies, als espais d'oci, a les festes, als banquets, a les reunions... Van recloure les dones als espais domèstics.

Entre el 1879 i el 1930, la vida de les dones va anar millorant. Lentament, la idea que les malalties infeccioses no distingien classes socials es va imposar i, més enllà dels avenços mèdics, la higiene va fer baixar la taxa de mortalitat en general. A les ciutats i poblacions, es van establir subministraments d'aigua no contaminada; així, les aigües fecals van deixar d'infectar l'aigua potable i de ser un focus de contaminació.

Els interiors de les cases també van experimentar canvis importants, des de la gerra i el gibrell que eren a la cambra de dormir, al costat de la banyera i el bidet portàtils, fins a tenir una cambra destinada a la higiene personal, que a més permetia tenir intimitat, cosa que va fer que aparegués una cultura material exclusiva, el vàter, les dutxes i les banyeres, amb aigua corrent.

La mostra conté un conjunt d'objectes portàtils associats a la higiene duta a terme al dormitori: banyera de seient (Museu de Viladecans - Ca n'Amat.), bidet (Museu de Sant Boi) i gerra i gibrell (Museu de L'Hospitalet), a més de fotografies de dones netejant-se, que provenen de l'estudi del dibuixant i publicista suís Frisco Millioud (Museu d'Art de Cerdanyola)

La gerra i el gibrell permetien la higiene essencial i diària. La banyera de seient proporcionava tots els beneficis del bany d'immersió i permetia una higiene completa. El bidet, d'altra banda, era indispensable per a la higiene femenina, íntimament lligada amb els cicles reproductius. Banyera i bidet portàtils podien traslladar-se a l'estança on havien de ser utilitzats.

Museu de L'Hospitalet. Edifici de l'Harmonia

Plaça Josep Bordonau i Balaguer, 6, 08901 L'Hospitalet de Llobregat

RENTAMANS

PRIMER TERÇ DEL SEGLE XX

DONACIÓ DE DR. PRATS, MASIA DE CAN SUMARRO

Museu de Sant Boi de Llobregat

Carrer del Pont, 9 – 08830 Sant Boi de Llobregat

BIDET PORTÀTIL

PRIMER TERÇ DEL SEGLE XX

DONACIÓ DE TERESA MATEU I CONSTANT

Museu de Viladecans - Ca n'Amat

Carrer de Sitges, 1-3 – 08840 Viladecans

BANYERA DE SEIENT

c.1880

COL·LECCIÓ CA N'AMAT

Museu d'Art de Cerdanyola

Carrer de Sant Martí, 88 – 08290 Cerdanyola del Vallès

FOTOGRAFIES

Autor: FRISCO MILLILOUD (GINEBRA, 1902-1939)

DONACIÓ AMERICA SANCHEZ